

hraničních investorů, umetáte jim cestu, aby to u nás měli jednodušší.

Já bych chápal tuto kritiku, protože tuzemská firma se může ptát, kdo pomůže jí. Při nastartování investice je potřeba projít určitým byrokratickým procesem, který souvisí s výstavbou, založením firmy, najmutím lidí a ten mi přijde v řadě případů ještě hodně složitý. Pro obě skupiny – české i přicházející firmy – bude dobré, pokud se bude dařit zjednodušovat to, čím musí projít. Ne někomu ulehčovat život, ale všem ho zjednodušovat. Pokud jsou pravidla nastavena korektně a jednoduše, tak je to příjemnější pro všechny.

Je vstup zahraničních investorů stále stejně složitý jako před deseti, patnácti roky, nebo už je české prostředí vstřícnější?

Podmínky se zlepšily, když už nic jiného, tak alespoň četnost lidí, kteří jsou schopni se domluvit s investorem cizím jazykem. Také se zvýšila schopnost českých pracovníků domluvit se s cizím managementem s ohledem na kulturní zázemí, protože řada národů má svoje specifika, zvláště Asie.

Co se týče podnikatelů, hodně by jim pomohlo ulehčení vstupu zahraničních pracovníků do Česka. Myslím lidí, kteří mají vysokou přidanou hodnotu, ať už jsou to manažeři, programátoři, kvalifikovaní technici. Přijít sem a vyřizovat si nezbytná povolení pro práci, byt, dojíždět na poštu a něco vyřídit je stále velmi složité pro toho, kdo neumí dobře česky.

Máte na mysli změnu některých zákonů?

Šel bych cestou zjednodušování toho, co už máme, nezaváděl bych nic nového. Pokud je to praktické, jenom bych to vylepšil třeba cestou dvojjazyčnosti u určitých dokumentů, u agendy, kterou ten člověk musí projít. Víím to z doslechu, nemluvím z vlastní zkušenosti.

KONZULTANT PRO JEDNÁNÍ SE ZAHRAIČNÍMI PARTNERY

Vy osobně máte právě nejintenzivnější zkušenosti s asijskými národy. Jak by si měli zástupci tuzemských firem počínat, mají-li schůzku se zahraničními investory?

Doporučoval bych jim najmout si externího konzultanta na jistý druh tréninku jednání s takovým klientem a pochopení, jakým způsobem jeho tým uvažuje. U určitých národů, hlavně těch asijských, se nikdy nesetkáte s tím, kdo rozhoduje. To může Evropana mást, myslí si, že důležití lidé s ním sedí v místnosti. Například u Japonců dochází k rozhodnutí často jakýmsi spolurozhodováním, naopak Korejci mají hodně vertikální rozhodovací strukturu.

Pro většinu asijských národů ovšem platí, že i když se vyjadřují pro nás srozumitelnou angličtinou, není překladem toho, jak uvažují. Konkrétně jim třeba vysvětlujete kompli-

kovanou záležitost a oni poslouchají, přikyvuji a polohlasem říkají „yes“. To ale neznamená, že souhlasí. Přeloženo do češtiny to znamená ano, já vás slyším. Proto je dobré nenechat zajít jednání daleko a včas se zepat: „Do you understand?“ (Rozumíte?) A oni zpravidla odpoví: „No.“ (Ne.)

S kým se vám dobře jedná, vzhledem k národnosti?

Snažím se dohodnout s každým. Příjemně mě překvapili Ukrajinci svojí pracovitostí. Lidé, se kterými jsem se setkal, dodržují slovo a mají tah na branku, aby dokázali dodat kvalitu. Ukrajina je trochu popelka, příliš jsme o ní nemluvili, přitom ve firmě, kde pracuji, patří Ukrajinci mezi nejlepší inženýry.

Lobbujete v dobrém slova smyslu v domovské firmě Tebodin za Česko?

Paradoxně moc lobbovat nemusím. Když se vyskytne projekt, který je složitý a je třeba jej udělat rychle, tak ve většině případů dojde představenstvo k názoru: Dejte to Čechům, protože ti to zvládnou. Uvnitř firmy máme dobré renomé. Jeden ze tří členů představenstva je navíc Čech, což je zajímavé, protože je to první neholanďan v historii firmy, která funguje od roku 1945.

KVŮLI BEZPEČÍ MĚNY JE VHODNÉ PŘIJMOUT EURO

Zahraniční investice v Česku přinášejí zakázky tuzemským firmám. Podle jakých kritérií si třeba investoři vybírají region?

U každého investora je mnoho parametrů, podle nichž volí oblast, často hrají roli i specifika, která se vážou k firemní kultuře. Někdo chce být uvnitř města, jiný naopak mimo. To nikdy předem nevíte, na to se musíte ptát. Často je to blízkost jejich klientů, pokud mají zákazníky v západní Evropě, vyložene investice směřují do západní části republiky, do Plzeňského, Ústeckého a Karlovarského kraje. Jedním z důležitých parametrů je také infrastruktura. Místa, kde je dálnice, jsou pro investora zajímavá.

Čeští podnikatelé teď tvrdí, že svým kolegům na Slovensku závidí, protože už je nebudou trápit kurzové výkyvy vůči euru. Jak vy se stavíte k brzkému zavedení eura v Česku?

Upřímně, v tuto chvíli nemám odpověď. V první polovině roku, kdy koruna nebezpečně posilovala, všichni volali, abychom euro měli. V tuto chvíli se zase zdá, že je dobře, že ho nemáme.

Před časem se cílem spekulace stala britská libra a i ta měla potíže to ustát. A naši ekonomiku bych rozhodně nesrovnával s britskou. Čili z důvodů bezpečí měny a ekonomiky je přijetí eura určitě vhodné. Z hlediska termínu nedokáži říct kvalifikovaný názor. ■